

Nijkerk *Natuurlijk*

Kwartaalblad voor leden en donateurs van IVN Nijkerk Nummer 2 - 2026

Lente

BESTUUR

Voorzitter	Rien Loman	06-59 10 81 93 voorzitterivnnijkerk@gmail.com
Secretaris	Hans Dekker	06-52 32 73 70 secretarisivnnijkerk@gmail.com
Penningmeester	Ellie Kroon	06-13 07 63 39 penningmeester@ivn-nijkerk.nl
Algemeen bestuurslid (gidsen/excursies en PR)	Marieke van den Heuvel	06-14 03 50 67 infoivnnijkerk@gmail.com
Algemeen bestuurslid	Yvonne Stokman	06-20 99 02 09 infoivnnijkerk@gmail.com
Vertrouwens ContactPersoon (VCP)	Ben Hiemstra	06-42 21 95 86 vcp@ivn-nijkerk.nl

COLOFON

Nijkerk Natuurlijk is een uitgave van IVN-afdeling Nijkerk. Kopij en reacties kunt u uiterlijk tot **15 mei 2026** sturen naar Arjan Kalee, nn@ivn-nijkerk.nl (tekst zo mogelijk in Word aanleveren en **afbeeldingen los** bijleveren als JPG of TIFF).

Redactie:

Arjan Kalee (coördinator)
Hans Dekker
Egbert Woudenberg

Lay-out en productie:

Renea Grafisch, Nijkerk

Bezorging:

Renée Broekhuis (coördinator),
Robin Nellestein, Jos Gommersbach,
Anita de Raad, Jaap Schaap,
Marinus van Tol, Wil van Winkoop,
Dinie Vos, Bernadette Post, Akke
Tolsma, Ans Vermeulen, Hildegard
Steenbrink, Johan Nijzink, Eghard
Kouwenhoven, Marijke Langhorst,
Jan Hoonhoud, Ria Schreuders,
Thea Kloek en Maart Norder

Foto op de voorkant:

Het puttertje, van Thea de Ruijter
Een toelichting bij deze foto vindt u op pagina 7.

Nijkerk *Natuurlijk*

Jaargang 49; 2026 nr. 2 (Lente)

Kwartaalblad voor leden en donateurs van IVN Nijkerk.

De afdeling IVN Nijkerk is opgericht op 14 maart 1977.

Secretariaat: Tijgervlinder 36, 3863 GP Nijkerk,
secretarisivnnijkerk@gmail.com

Banknummer: NL32RABO0347864759 t.n.v. IVN Nijkerk

Ledenadministratie: Herman van Dasselaar, ledenadministrateur@ivn-nijkerk.nl

Lidmaatschap: lid € 25,00, donateur € 17,00, huisgenootlid € 12,50,
jeugd lid € 7,50 en cadeaulid € 25,00 per jaar

Website: www.ivn.nl/afdeling/nijkerk

INHOUDSOPGAVE

Van het bestuur	5
Het puttertje - <i>bij de voorpagina</i>	7
Algemene Ledenvergadering IVN Nijkerk	8
Winterse nieuwjaarsreceptie IVN Nijkerk op de Spochthoorn	9
De hazelaar	11
Programma	18
Filosoferen over natuurdetails	21
Snoeiwerkzaamheden op De Bunt	24
IVN vogelexcursie	26
Noorderlicht	27
Winterse excursie in Slichtenhorst	32
Werkgroepen	35

IVN is een landelijke organisatie die mensen lokaal bij de natuur betreft. Meer dan 20.000 ervaren vrijwilligers organiseren jaarlijks met veel passie en kennis talloze excursies, cursussen, wandelingen en tentoonstellingen. Zo komen veel mensen in contact met de natuur. En dat is nodig, want IVN is ervan overtuigd dat kennis van natuur, milieu en landschap de betrokkenheid vergroot. Door uw lidmaatschap ondersteunt u IVN Nijkerk.

MOS bv

verenigingsmanagement,
secretariaat, financiële
administratie,
communicatie en advies

www.mos-net.nl

MOS Select bv

werving en selectie,
detachering,
uitzenden

www.mosselekt.nl

MOS Events bv

evenementen,
congressen, workshops

www.mosevents.nl

Postbus 1058 - 3860 BB Nijkerk - Tel: 033 - 247 34 00
E: mos@mos-net.nl - W: www.mos-net.nl

Sanitair
Alle merken kranen
Onderdelen voor kranen
Gashaarden
Elektra
PVC afvoer
Badkameraccessoires
Dakbedekkingsmaterialen

Ohmstraat 1, 3861 NB Nijkerk
(033) 245 24 72

Voor bedrijven en particulieren
Openingsrijden en overige
informatie vindt u op:
www.van-dasselaar.nl

Voor de eerste keer mag ik, in mijn rol als secretaris, deze rubriek vullen. Voor de meesten van jullie hoor ik geen onbekende te zijn: in de zomereditie van 2022 stond ik al in de rubriek 'Wij zijn de Nijkerkse IVN'ers – Kennismaken met...'. Eigenlijk is dat een rubriek die we best nieuw leven zouden mogen inblazen, want hoe leuk is het om te weten wie er allemaal actief zijn binnen onze vereniging? En nog leuker natuurlijk om elkaar in de praktijk te ontmoeten: bij bestuurswerk, excursies of activiteiten.

Samen bouwen aan een vitale afdeling

Binnen het bestuur werken we vanuit een duidelijke visie: IVN Nijkerk moet een vitale en enthousiaste afdeling zijn, waarin jongere en nieuwe leden én nog meer bestaande leden actief bijdragen. Nog meer gericht op het (kinderen en volwassenen) laten beleven hoe leuk, gezond en belangrijk natuur is. Dat kan op allerlei manieren: bij excursies, maar ook binnen werkgroepen zoals landschapsbeheer, de hoogstambrigade en natuurlijk ook via het (praktijk)les geven op scholen.

Onze focus ligt op educatie en op het betrekken van inwoners bij de natuur. Om dat te bereiken, richten we ons nadrukkelijker op de buitenwereld. Onze website speelt daarin een belangrijke rol: je vindt er nieuws en activiteiten, kunt je aanmelden voor werkgroepen en ontdekt een schat aan mogelijkheden om je natuurkennis te verdiepen. *Al eens gekeken daar?*

Mooie ontwikkelingen om trots op te zijn

Er gebeurt veel waar we enthousiast over mogen zijn:

- Dankzij een recentelijk verkregen gemeentelijke subsidie kunnen we meer mensen opleiden voor de hoogstambrigade, met speciale aandacht voor snoeivaardigheden.
- Samen met IVN Noordwest Veluwe (Ermelo, Harderwijk, Nunspeet e.o.) zitten we in de opstartfase van een Natuurgidsenopleiding.
- Onder coördinatie van Yvonne Stokman krijgt IVN Nijkerk binnenkort een jeugdnatuurclub.
- Met de gemeente, Groei & Bloei, de Bijenhoudersvereniging en IVN Gelderland zijn we in gesprek over een bioblitz-evenement in Nijkerk.
- En we zijn volop bezig met de organisatie van ons 50-jarig jubileum in maart 2027.

Successen vieren hoort erbij

Ook de kleinere, maar daarom niet minder belangrijke stappen verdienen aandacht:

- Thea Kloek heeft zich bereid verklaard de nieuwe trekker van de fotowerkgroep te worden – met veel dank aan Petra Heidinger, die dit jarenlang heeft gedaan en gelukkig actief blijft bij de wandelwerkgroep.
- Rien Loman vult de redactie in van de nieuwsbrief van IVN Nijkerk. Dank aan Herman van Dasselaar en Jorieke Linnenkamp, die dit werk jarenlang hebben verzorgd.
- Jelle en zijn vogelwerkgroep tellen al sinds mensenheugenis weidevogels, boerenzwaluwen, oeverzwaluwen en huiszwaluwen voor Sovon. Dit jaar starten we echt met het tellen van gierzwaluwen in Nijkerk – één van de meest bijzondere vogelsoorten in onze gemeente.

Wie doet er mee?

Praat en denk mee!

Heb je zin in meer inspiratie, ontmoeting en plannenmakerij om nog actiever te worden?

Kom dan op 25 maart naar de Algemene Ledenvergadering, waarover verderop in dit blad meer info. Dan zien en spreken we elkaar, zetten we samen de volgende stappen voor de natuur en biodiversiteit van onze gemeente en drinken we een lekker drankje!

We hopen jullie daar te ontmoeten!

*Namens het bestuur van IVN Nijkerk,
Hans Dekker, secretaris*

HET PUTTERTJE - bij de voorpagina

Een tijdje terug ging ik met een vriendin op pad om de pestvogel te spotten. Een vogel waarvan een enkeling elk jaar in Nederland wel ergens is te spotten. Maar de natuur laat zich niet sturen, zo ook niet deze pestvogel. We zagen hem niet en hadden daar behoorlijk de pest in.

Al wandelend zagen we een groep putters neerstrijken in bomen langs het pad. En heel eerlijk, ik vind een puttertje 'bijna' net zo mooi als een pestvogel. Het grote verschil is dat een pestvogel in Nederland zeldzaam is en een puttertje niet. Een mooie foto maken van een puttertje vereist wel enig geduld. Ook al zaten er wel 25 voor ons in de boom. Ze moeten wel even stil blijven zitten.

De schilder Carel Fabritius maakte een schilderij van het puttertje. Fabritius was een leerling van Rembrandt. Het geschilderde puttertje zit, met een ketting aan zijn pootje, op zijn voederbakje. De putter dankt zijn naam aan zijn handigheid om zelf drinkwater uit een bakje of een glas te putten, met behulp van een emmertje aan een ketting, ter grootte van een fingerhoed. De putter was in de zeventiende eeuw, vanwege zijn vermogen dit kunstje aan te leren, een populair huisdier. Het schilderij van het puttertje is een van de weinige bekende werken van Fabritius.

Putters zijn gek van distels. Deze planten produceren de zaden waarvan de putter vrijwel geheel afhankelijk is. Dat de reden waarom ze ook wel distelvinken worden genoemd. De wetenschappelijke naam is *Carduelis carduelis* en de officiële naam is putter.

De putter is een vinkachtige vogel. Ze leven in halfopen gebieden en bosranden. Ze eten, naast rijpe en onrijpe zaden van de distel, ook zaden van teunisbloemen, zonnebloemen en paardenbloemen. In de winter ook veel zaad van de els en de lariks. Daarnaast eten ze ook insecten en bezoeken ze af en toe voedertafels. Jonge putters krijgen vooral insecten van hun ouders, omdat deze de voor de groei noodzakelijke eiwitten bevatten.

Al met al blijft het bewonderen van putters, met hun kleurrijke verenpak en levendige gedrag, een klein feestje voor iedere natuurliefhebber. Zelfs als de pestvogel zich niet laat zien, is er in de natuur dus altijd genoeg moois te ontdekken, als je er maar oog voor hebt. Dus wanneer je een keer door de natuur loopt, kijk dan eens goed rond; misschien hoor je het vrolijke gezang van een puttertje en beleef je onverwacht toch een bijzonder moment.

Thea de Ruijter

ALGEMENE LEDENVERGADERING IVN NIJKERK

Op **woensdag 25 maart** organiseert IVN Nijkerk haar algemene ledenvergadering. Alle leden en donateurs nodigen wij hiervoor van harte uit. We willen dan graag terugblikken op het wel en wee van onze vereniging en ook vooruitkijken op de activiteiten die we met z'n allen in 2026 organiseren.

De avond wordt gehouden in de bibliotheek van Nijkerk, Frieswijkstraat 99 te Nijkerk.

Inloop vanaf 19.15 uur, aanvang om 19.45 uur.

Na het algemene deel wordt de avond afgesloten met een hapje en drankje en een presentatie over waarnemingen en bioblitzen.

De jaarstukken voor deze vergadering worden in de eerste helft van maart toegezonden per e-mail. Voor vragen e.d. kunt u mailen aan: secretaris@ivn-nijkerk.nl

*Met vriendelijke en groene groet,
Secretaris IVN Nijkerk
Hans Dekker*

WINTERSE NIEUWJAARSRECEPTIE IVN NIJKERK OP DE SPOCHTHOORN

Op de nieuwjaarsbijeenkomst van IVN Nijkerk kwamen ongeveer 40 bezoekers op 11 januari bijeen voor een gezellige ontmoeting. Het winterse weer kon hen niet weerhouden zich naar het buitengebied van Nijkerk te begeven.

Na ontvangst met koffie en heerlijk (zelfgebakken) gebak was er ruim tijd om bij te praten met andere IVN'ers.

Voorzitter Rien Loman toostte met ons op het nieuwe jaar. Hij presenteerde het afgelopen jaar en blikte vooruit naar de toekomst. We kijken uit naar het 50-jarig jubileum volgend jaar (2027), waarvoor een commissie al druk doende is. Gedacht wordt onder andere aan bioblitzen in heel Nijkerk en een uitje voor alle leden.

Er was ook aandacht voor de lege plekken in de vereniging die hopelijk vervuld gaan worden in het nieuwe seizoen. Daarvoor draaide een mooie presentatie op de achtergrond. Ook op onze website zijn deze vacatures te vinden.

Na de toast daagde Yvonne Stokman iedereen uit met een leuke quiz over natuurkennis. Nadat de winnaar (Carolien Moesbergen) bekend was gemaakt kreeg Yvonne het verzoek nog door te gaan, zodat onze kennis verder getest en uitgebreid kon worden.

Een mooie start van weer een nieuw seizoen. Mooi om te merken hoe iedereen zich inzette voor deze geslaagde middag (catering, techniek, decoratie en invulling van het programma). Een mooie opmaat om 2026 met enthousiasme en verwachting tegemoet te zien!

Marieke van den Heuvel

DE HAZELAAR

De gewone hazelaar (*Corylus avellana*) behoort tot de subfamilie Coryloideae die op zijn beurt lid is van de berkenfamilie (Betulaceae). Het is een struik die je overal in ons land kan aantreffen en veel aangeplant wordt in woonwijken. Naast de gewone hazelaar kennen we ook de cultivar kronkelhazelaar (*Corylus avellana* 'Contorta'), met zijn gedraaide en kronkelende stengels en bladeren, en de in Zuidoost-Europa inheemse boomhazelaar (*Corylus colurna*), die vaker als boom wordt aangeplant.

Intermezzo: we noemen een plant een boom als het een houtige plant betreft met één duidelijk uitgesproken hoofdstam en kroon met een hoogte van 7 meter of meer. Als de vertakking echter al aan de grond begint, spreken we van een struik. Struiken worden meestal niet zo hoog. Sommige soorten kunnen als struik of als boom groeien. Door bepaalde vroege snoei kan een boom al aan de basis meerdere hoofdstammen krijgen. De grens tussen boom en struik is niet altijd even duidelijk.

Hazelaar met bloeiende en nog niet bloeiende katjes

Mannelijke bloemen

Al in de winter valt de hazelaar op met zijn bruine tot geelgroene katjes. Als de bloei inzet gaan de mannelijke katjes open en kleuren ze geelgroen. Dat is al bij een graad of vijf, maar als het weer kouder wordt stagneert de groei en rijping. Dat zagen we afgelopen winter. December was een uitzonderlijk warme maand, en de bloei startte eerder dan ooit tevoren (sinds de start van de pollentellingen in 1977), maar eind december daalde de temperatuur flink en januari bracht sneeuw en ijzel, waardoor de groei een tijdje stagneerde in het midden en noorden van het land. In het zuiden werd het lang niet zo koud. In het tweede weekend van februari liet de zon zich krachtig zien en kwamen er veel sporen vrij. Ik heb nog niet rijpe katjes mee naar binnen genomen en al na 3 uur braken de helmknoppen open en kwam het stuifmeel vrij! Pas na de bloei verschijnen de bladeren.

Hazelaarkatjes kort voor de bloei, de meeste schubjes liggen nog dicht op elkaar

Ingezoomd op een bloeiend hazelaarkatje, de schubjes zijn omhoog gekomen waardoor de vele helmknoppen met stuifmeel zichtbaar worden

Rijpe katjes laten miljoenen sporen los, die zich gemakkelijk door de wind laten verspreiden. De hazelaar is een windbestuiver, insecten zijn niet nodig om de pollen te verspreiden. De pollen of (stuifmeel-) korrels zijn daarom zeer

klein: 0,018-0,023 mm groot. Hun vorm is afgerond driehoekig en afgeplat. Pollen hebben een erg sterke en resistente buitenwand ('exine' genaamd) die voornamelijk is opgebouwd uit sporopollenine. De vorm, structuur, kleur en oppervlaktekenmerken van pollen zijn uniek voor elke soort. De resistentie zorgt ervoor dat ze in bepaalde aardlagen duizenden jaren kunnen bewaard blijven. Pollenonderzoek helpt daarom goed bij archeologisch onderzoek van natuurlijke vegetatie door de jaren heen en de invloed van de mens daarop. De wetenschap die zich daarmee bezighoudt heet archeobotanie of palynologisch onderzoek. Uit onderzoek op pollen in de Drentse veentjes is gebleken dat de hazelaar vanaf 7000 v. Christus in West-Europa voorkwam.

Omdat de sporopollenine chemisch en biologisch zeer stabiel is (niet reagerend op enzymen en andere reagentia) kon tot in de jaren '80 niet bepaald worden waaruit dit sporopollenine is opgebouwd. Ingewikkelde analyses hebben inmiddels aangetoond dat het een copolymeer is dat bestaat uit willekeurige verbindingen tussen langeketen vetzuren, fenylpropanoiden, fenolen en kleine hoeveelheden carotenoïden.

De afgeronde hoeken van de spore bevatten geen sporopollenine en zijn derhalve dunner en kwetsbaarder. Deze plekken worden kiemporiën genoemd. De kiemporiën spelen een rol bij de voortplanting, waarover later meer. Tweezaadlobbige planten hebben meestal drie kiemporiën en eenzaadlobbige planten één.

Ter info: Een zaadlob (of cotyl) is het eerste kiemblaadje (het kunnen er ook meer zijn) dat uit een zaadje komt bij het ontkiemen en behoort eigenlijk nog tot het embryo van de plant. Ze bevatten opgeslagen reservevoedsel (vetten, eiwitten, zetmeel) waarmee de zaailing groeit, of ze voeren na opkomst de eerste fotosynthese uit. Ze verschillen qua vorm van de latere 'echte' blaadjes. Eenzaadlobbige planten hebben één kiemblaadje, tweezaadlobbige planten twee kiemblaadjes.

Voor mensen met allergie voor hazelaarpollen beginnen de allergische reacties dus al vroeg. Bij een allergie verdedigt het lichaam zich te heftig tegen lichaamsvreemde eiwitten in de pollen, wat kan resulteren in o.a. een loopneus, tranende ogen, huiduitslag en astma. In geval van de hazelaarpollen kan dat al zo zijn bij 20-30 pollen per m³ lucht per dag. Gelijkende eiwitten, zoals die in de pollen van els en berk voorkomen, veroorzaken ook een allergische reactie, dit noemen we een kruisallergie.

Vrouwelijke bloemen

Bij veel bloemen zijn de meeldraden (mannelijk) en stamper/stempel (vrouwelijk) duidelijk te zien. Komen beiden in dezelfde bloem voor, dan noemen we dat tweeslachtige bloemen. Maar er bestaan ook vrouwelijke en mannelijke bloemen (eenslachtig dus), de meeldraden en stamper(s) komen dan op verschillende bloemen voor. Vind je mannelijke én vrouwelijke bloemen op dezelfde plant, dan noemen we dat eenhuizig, maar groeien ze op verschillende planten dan heet dat tweehuizig. Er zijn echter ook planten die eenslachtige én tweeslachtige bloemen hebben.

De hazelaar is eenslachtig én eenhuizig, je vindt mannelijke én vrouwelijke bloemen op dezelfde struik. Maar heeft u de vrouwelijke bloemen weleens gezien? Ze zijn zeer klein en vallen daardoor niet op. Momenteel (8 februari) bloeit de hazelaar volop. In de buurt van de katjes vind je altijd verspreid over een tak de vrouwelijke bloemen, in de voormalige oksels van de in de herfst afgevallen bladeren. Alleen de paar millimeter lange donkerrode stijlen met kleverige stempel zijn te zien, groeiend uit een bloemknop van maar 5 mm. In de bloemknop kan je tot zo'n 6 bloemen vinden. Een bloem bestaat uit een vruchtbeginsel (die vormt de noot na bevruchting) en 4 donkerrode stempeldraden die per tweetal een vorkje vormen. Na een succesvolle bevruchting kan uit elke bloemknop dus een trosje noten groeien.

Vrouwelijke bloemen met donkerrode stempeldraden

Het uit elkaar pluizen van een bloemknopje is een lastig priegelig klusje, ik had een mesje en 2 fijne pincetten nodig. Ik vond 8 paar stempeldraden (stempel+stijl), dus 4 bloemen. Bijgaand een paar op de foto.

Voor het verspreiden van stuifmeel maken veel planten gebruik van insecten die van bloem naar bloem vliegen voor de smakelijke nectar en daarmee stuifmeel aan hun harige lijf meenemen. Omdat dit een effectieve manier van verspreiding is, is er niet zoveel stuifmeel nodig. Bij windbestuivers, zoals de hazelaar ligt dat anders. Daar moet een stuifmeelkorrel bij toeval op een stamper terechtkomen van een andere boom (kruisbestuiving) en die kans is heel klein. De hazelaar maakt daarom een enorme hoeveelheid stuifmeelkorrels aan, rekent u even mee?

Ik telde op een meeldraadkatje zo'n 100 schubjes (schutbladeren). Elke mannelijke bloem heeft 4 paar meeldraden en is bedekt met een schub die omhoog komt wanneer het katje klaar is om stuifmeel af te geven. Dat zijn dus 800 meeldraden per katje. Eén meeldraad kan wel 9000 stuifmeelkorrels produceren. Dat betekent dus dat één katje $800 \times 9000 = 7,2$ miljoen stuifmeelkorrels herbergt. Als je beseft dat aan één struik makkelijk een paar honderd katjes groeien, zit je zo aan de miljard sporen per struik die door de wind verspreid kunnen worden.

Verdieping 1: Bevruchting bij bedektzadigen

De bedektzadigen, met een moeilijk woord 'angiospermen' (van het Griekse angeion (container) en sperma (zaad); dus ingesloten zaad), worden ook wel 'bloemplanten' genoemd. Dit zijn planten met bloemen die zich voortplanten door middel van zaden in vruchten. Ze onderscheiden zich van de andere zaadplanten, de naaktzadigen (gymnospermen; gymnos is Grieks voor naakt), doordat de zaden van bedektzadigen in een vruchtbeginsel liggen. Deze vrucht (bijv. granen, noten, appels en peulen) dient als eerste voedsel voor het ontkiemende zaad en wordt door biologen 'endosperm' genoemd, van het Griekse endon (binnenin) en sperma (zaad).

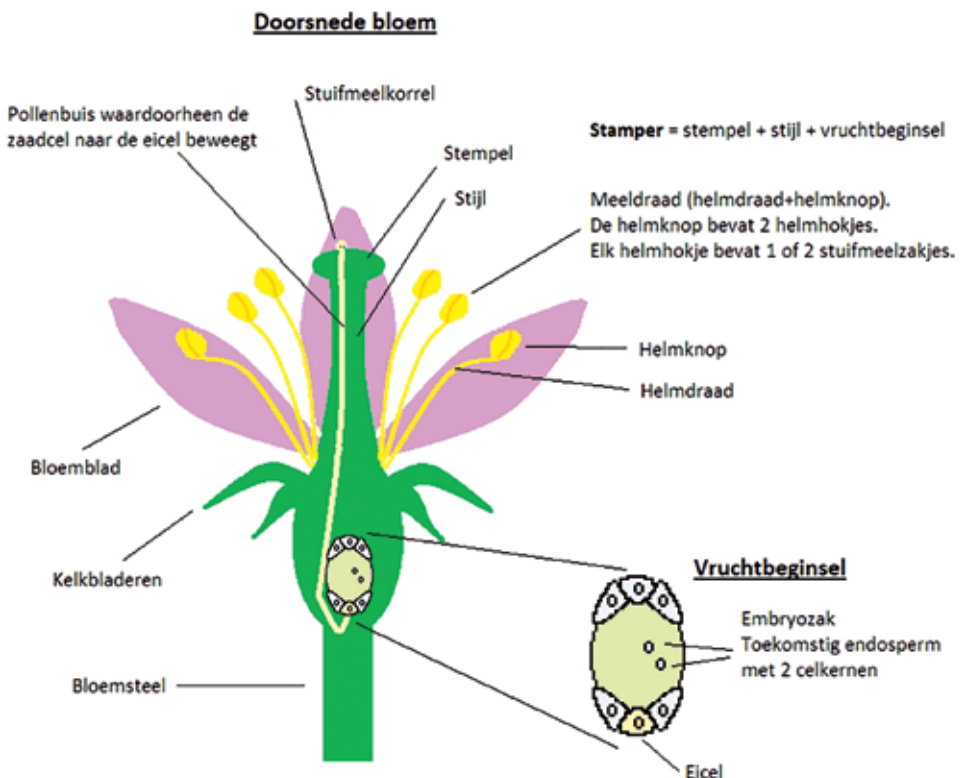
De voortplantingscyclus bij angiospermen begint eigenlijk al vóór het vrijkomen van het stuifmeel. In de microsporen ontwikkelen mannelijke gametofyten (voorloper van geslachtscellen), waarbij een kleine generatieve cel en een vegetatieve buiscel worden gevormd.

Wanneer een stuifmeelkorrel landt op een stamper, dan kiemt hij. De vegetatieve cel groeit uit tot een pollenbuis die uit de kiemporie van de

stuifmeelkorrel treedt en verder groeit door de stamper en stijl heen naar het vruchtbeginsel onder in de bloem. In het vruchtbeginsel liggen de zaadknoppen die eicellen bevatten. De zaadcel beweegt door de pollenbuis naar de eicellen. Ondertussen deelt de zaadcel zich nog een keer (of heeft dit al gedaan vóór de kieming). Eén van de twee zaadcellen versmelt met de eicel en vormt de embryo en de andere zaadcel smelt samen met 2 celkernen in de embryozak om de vrucht te vormen. Wanneer er meerdere pollen landen op een stamper kan er maar een de snelste zijn.

Verdieping 2: De voortplantingsorganen op een bloem

De stamper is het vrouwelijk orgaan van de bloem. Ze is van onder tot boven opgebouwd uit het vruchtbeginsel, de stijl en de stempel. De stijl is de steel waarop de stempel staat. En op de stempel komen de mannelijke stuifmeelkorrels terecht.

Voor de zichtbaarheid zijn diverse onderdelen van de bloem sterk vergroot. De stamper/stijl zijn veel kleiner/dunner en de stuifmeelkorrel is in werkelijkheid nauwelijks te zien met het blote oog. De zaadcel, pollenbuis en de cellen in het vruchtbeginsel zijn alleen te zien onder een microscoop. De hazelaar heeft eigenlijk alleen de stempel, stijl en vruchtbeginsel in de vrouwelijke bloem, bij windbestuivers zijn bloembladeren e.d. immers niet zinvol.

Onder de buitenste laag cellen van de helmknop (de epidermis) bevindt zich het endothecium. Dit is een speciale cellaag die tijdens de rijping van de helmknop verdikkingen ontwikkelt. Bij het drogen van de helmknop (door droogte en/of temperatuurverhoging) ontstaan er spanningen doordat de dunne celwanden meer uitrekken dan de verdikkingen. Deze spanningen leiden er toe dat de helmknop openbarst langs de zwakke plek, het stomium, waardoor de stuifmeelkorrels worden vrijgelaten.

Als de stuifmeelkorrel geland is op de stamper wordt dus de pollenbuis gevormd.

Met tot 1 cm per uur is de pollenbuis een van de snelst groeiende weefsels in de plant. Haar dikte varieert, afhankelijk van de soort plant, van 0,0042 mm in de zandraket tot 0,020 mm in de Japanse lelie. De lengte kan oplopen tot wel 30 cm (!) in bijv. maïs. Ze bestaat bijna geheel uit de stof callose. Dat zijn net iets anders aan elkaar gekoppelde glucosemoleculen dan die in cellulose, het hoofdbestanddeel van de celwand van planten. Callose wordt, dankzij de snelle groei, ook als tijdelijke celwand ingezet bij beschadigingen van de plant.

Het vruchtbeginsel bestaat uit 7 cellen en 8 kernen. De functie van de 3 cellen boven de embryozak is niet bekend. De 2 cellen aan weerszijden van de eicel reguleren en begeleiden de pollenbuis tot in de embryozak.

Arjan Kalee

Programma IVN Nijkerk

tot en met 2e kwartaal 2026

Datum	Activiteit	Tijd	Locatie	Coördinator
Za 7 maart	Natuurlijk proeven	10.00	Nijkerkerveen	Elly Kuijt
Zo 8 maart	Fotowandeling	10.00	Landgoed Oldenaller (vogels en stinzen)	Petra Heidinger
Za 14 maart	Landschapsbeheer	09.00-12.30	Nog te bepalen	Sandra Plette
Za 21 maart	Vogelinventarisatie	09.00-10.00	Delta Schuitenbeek	Hanneke Bronkhorst
Zo 22 maart	Doorstapwandeling	10.00-12.00	Nog te bepalen	Petra Heidinger
Wo 25 maart	Jaarvergadering IVN Nijkerk	19.15: inloop 19.45: aanvang	Bibliotheek Nijkerk	Hans Dekker
Za 28 maart	Vogelgeluiden	09.00	Hoevelakense bos	Bram van de Klundert
Za 28 maart	Lente-excursie (volgboekje)	14.00	Oldenaller	Renée Broekhuis/ Lida Boomsma
Wo 1 april	Plantenwerkgroep Avondwandeling	18.45	Broekermolenweg	Arjan Kalee
Za 4 april	Natuurlijk proeven	10.00	Nijkerkerveen	Elly Kuijt
Wo 8 april	Plantenwerkgroep Inventarisatie	19.00	Hogesteeg	Arjan Kalee
Do 9 april	Natuurlezing Dierensporen	19.30-21.30	Bibliotheek Nijkerkerveen	Yvonne Stokman
Zo 12 april	Fotowandeling	10.00	Ermelosche heide (reptielen)	Thea Kloek
Zo 12 april	Slichtenhorst seizoenenwandeling	13.00-15.00	Es van Ehrental	Arjan van Slooten/ Renée Broekhuis
Za 18 april	Wandelevent Van Duinkerken	10.00-12-30	Appel	Rien Loman

Za 18 april	Vogelinventarisatie	09.00-10.00	Delta Schuitenbeek	Hanneke Bronkhorst
Zo 26 april	Doorstapwandeling	10.00-12.00	Nog te bepalen	Petra Heidinger
Za 2 mei	Vogelexcursie Soesterberg (volgeboek)	08.00-11.00	Vanaf station Nijkerk	Janoh de Groot
Za 2 mei	Excursie Vogelgeluiden	09.00	Hoevelakense Bos	Bram van de Klundert
Za 2 mei	Natuurlijk proeven	10.00	Nijkerkerveen	Elly Kuijt
Do 7 mei	Doorstapwandeling	19.00-21.00	Nog te bepalen	Petra Heidinger
Zo 10 mei	Fotowandeling	10.00	Botanische tuinen Universiteit Utrecht	Thea Kloek
Za 16 mei	Excursie Laakse Slenk (Hulkesteine Bos)	10.00-12.00	Hulkesteine bos	Rik Hendrikse
Za 16 mei	Vogelinventarisatie	09.00-10.00	Delta Schuitenbeek	Hanneke Bronkhorst
Do 21 mei	Doorstapwandeling	19.00-21.00	Nog te bepalen	Petra Heidinger
Do 4 juni	Doorstapwandeling	19.00-21.00	Nog te bepalen	Petra Heidinger
Za 6 juni	Natuurlijk proeven	10.00	Nijkerkerveen	Elly Kuijt
Zo 14 juni	Fotowandeling	10.00	Delta Schuitenbeek (vogels)	Thea Kloek
Do 18 juni	Doorstapwandeling	19.00-21.00	Nog te bepalen	Petra Heidinger
Za 20 juni	Vogelinventarisatie	09.00-10.00	Delta Schuitenbeek	Hanneke Bronkhorst
Za 12 juli	Excursie Horsterwold	10.00-12.00	Dasselaarseweg 1, Zeewolde	Rik Hendrikse

Dikgedrukt staan de extern gerichte activiteiten.

Dit programma is onder voorbehoud. Zie ook de maandelijkse Nieuwsbrief en de website www.ivn.nl/afdeling/nijkerk (voor de interne activiteiten: zie de betrokken Werkgroepen, de externe activiteiten worden op de homepage bij de Activiteiten opgenomen).
 Volg ook de plaatselijke bladen. Voor meer informatie: bel 06-52327370 of mail nn@ivn-nijkerk.nl

Heiweg 34
3794 MP De Glind
Tel: 06-23769164
www.gertdavelaar.nl
info@gertdavelaar.nl

Welkom bij Albert Heijn Nijkerk.

Openingstijden:

maandag t/m zaterdag 07.00 - 22.00 uur
zondag 08.00 - 22.00 uur

Dat is het *lekkere* van...
Albert Heijn Van den Tweel

Frieswijkstraat 72 - Nijkerk

Bulderweg 16
3862 PK Nijkerk
tel: 06-224 00 523
e-mail: info@bokkers-verhuur.nl

FILOSOFEREN OVER NATUURDETAILS

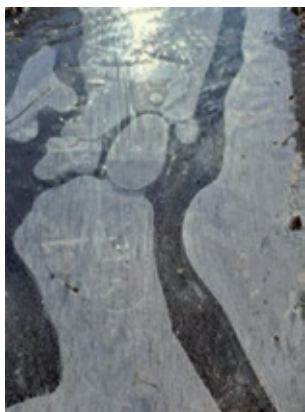
Diapauze

Begin januari sneeuwde 't even wat.
Verdwaasd lag daar de vlieg.
'Mooi'... zwart op wit.
En dat ie op z'n rugje lag, verwonderde ons niet.
Dus... clustervlieg gezien? Eén echt met iets meer pit?
Maar ik wist het echter niet. Ik had beter... stil...gestaan.
Gewoon geen tijd misschien?
En als het er één was, waar waren dan de anderen?
En had het soms weer rommelig en ook te laag gevlogen?
Wat was z'n snelste tijd?
Ja, 's zomers is het heter, dan start zo'n koudbloed goed.
Ook het vliegen wil dan beter, al is 't geen hele piet.
Waar kwam het insect vandaan? Wat had het toch bewogen?
Nu lag hier het tere stuk verdriet.
De diapauze ten einde, 't werd ongewild een prent.

Lucht en bubbels

Opeens, dan is het er... gewoon!
Maar hoe ontstaat dan zo'n patroon?
Wie heeft het ooit zien groeien?
De lucht als witte melk zien vloeien?
En bloemen op een ruit, waar zie je die nog bloeien?
Gewoon... wat water, kou en lucht!
En perst er onder 't groeiend ijs, dan eerst zo'n grote bel?
En... deelt zich dan die zucht?

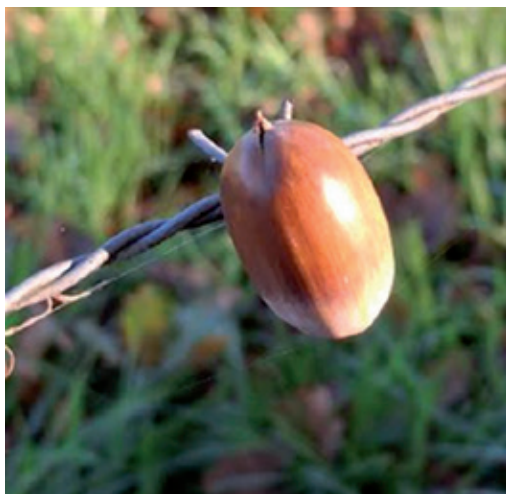
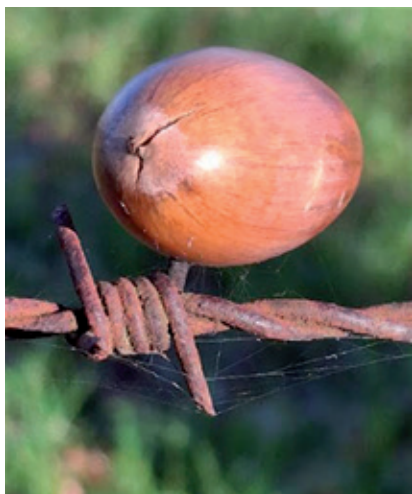

'Prikkel'draad

Al wandelend ving het oog, een opgeprikte aker, en even later nog zo één, en na een metertje of tien warempel weer zo'n ding!
Het waren er een stuk of acht, zo langs de rand van twee verschillende weiltes.
Die curiositeit prikkelde, heel onverwacht, toch de nieuwsgierigheid.
Tanninebom van bovenaf, een ander zijdelings gespiest.
Wat had dit wel van vaardigheid en arbeidskracht gevraagd?

Maar wie was dan de slimmerik, Pica pica of de kraai?
Toevallig vloog wel juist, zowaar met eikel in de bek, een echte hannebroek langs zij.
Maar, 't ging van boom naar boom.
Omdat een andere Vlaming 't vinkentouw bezat of blokten wij?
Nee! Weken later zitten ze, want hangen is het niet, nog steeds op 't stekeldraad.
Er gaat niets af, er komt niets bij. Muis komt hier dus niet aan.
Toch moet de kop wel eerst in 't zand, want welke concurrent ziet zoiets lekkers dan weer niet?

Hoewel, acht stuks is hooguit twee promille van 't voorraadjie in 't geheel.
Een kwestie van ervaring? Preventie voor wat vorst en sneeuw?
Je vraagt je af: Waarom, hoelang, en tja van wie is 't z'n deel?
Best ambachtswerk! Ik had 't nog nooit gezien.

Aardappelvreter

In De Treek lag pas bovist, 'gehavend' zo in het bos. Familie muis had hier, best aardig goed 'gedist' en deze bleek de klos.

Wat valt er van zo'n dunne schil te halen? Het heeft amper vlees en hoe begin je aan zo'n ding? Waarschijnlijk was de huid al open, dat laat de muis niet lopen.

En lift er iets op muizenrug, dan zien we 'm volgend jaar misschien toch ergens anders weer terug.

Deze had de sporen wel verdiend.

Gert Wouters

de Bibliotheek
Gemeente Nijkerk
brengt je verder!

**Leen boeken/tijdschriften over tuinieren
bij de Bibliotheek! www.bibliotheeknijkerk.nl**

SNOEIWERKZAAMHEDEN OP DE BUNT

Zaterdag 17 januari gingen we voor de tweede keer aan de slag in een klein natuurgebiedje 'De Bunt' op landgoed Ehrental. Dit is een nat kwelgebied waar het grondwater natuurlijkerwijs naar boven komt. Moerasbossen worden afgewisseld met natte heide, akkers en weilanden.

De dag begon met hier en daar mistflarden over de akkers en weiden. Een eenzame ree liet zich even zien en verdween daarna weer in het bos. Om 9 uur waren we compleet en vertrokken te voet, met de gereedschappen bij ons, naar de heide.

Gert-Jan, de beheerder van dit gebied, legde even uit wat de bedoeling was: alle jonge opslag van de heide wegnippen en de houtwallen snoeien, zodat er weer ruimte voor de heide komt. Met een groepje van tien personen hebben we de werkplekken opgezocht om aan de slag te gaan. Na een half uur werken was het heerlijk om je jas uit te kunnen doen. De mistflarden trokken op en zon kreeg steeds meer ruimte. Wat een prachtig heidegebied met her en der plassen, een genot om hier te mogen zijn.

De koffie was er om half 11; de eigenaresse had goed voor ons gezorgd en we genoten van dit heerlijke moment van rust en samenzijn. Daarna tot half één door- gewerkt en als je terug loopt zie je wat je met elkaar gepresteerd hebt: over zeker een stuk van 150 meter alle opslag verwijderd, zodat de heide haar plaats weer kan innemen. Onze volgende werkdag is weer in dit gebied, op 31 januari.

Herman van Deelen

Op zaterdag 24 januari doen mijn vader en ik voor het eerst mee aan een IVN-excursie. Zodra we uitstappen op station Nijkerk, zien we de groep natuurliefhebbers al staan. “Gekke vogels”, zoals mijn vader grapt. Er wordt de nodige vogel-voorkennis uitgewisseld, bijvoorbeeld over het verschil tussen een eend en een gans door ‘kwak’ en ‘gak’.

De toon is gezet en we gaan vertrekken. Goed verdeeld over de auto's vertrekken we richting de Putterpolder. Vanuit de auto zijn direct alle ogen gericht op wat kan vliegen. De Arkervaart leidt ons van een industrieterrein naar een minder volgebouwd gebied. Al snel zien we de eerste soorten: wulp, kemphaan, smient, kievit - zomaar, naast de A28.

Nog maar net waren ze grotendeels door de vorst zuidwaarts vertrokken, en nu foerageren ze alweer volop hier. We rijden door tot de zeedijk, iets voor het Putter Stoomgemaal. Een brede strook riet en jonge berken loopt parallel aan de zeedijk, ooit aangeplant om fosfaatvervuiling tegen te gaan, vertelt Wim. Het heeft gewerkt; het gebied bruist van leven.

Met onze verre- en onze eigen kijkers in de aanslag lopen we de dijk op. Meteen zien we een grote zilverreiger, die is met het blote oog niet te missen. Verder zijn we gefascineerd door de kleuren van de kuifeend, wilde eend en zelfs een wintertaling. Deze lichten zo mooi op in het zonlicht vandaag. Grauwe, kol-, brand- en Canadese ganzen vliegen langs in indrukwekkende formaties en af en toe een groep kieviten. Wat pimpel- en koolmeesjes komen huppelend voorbij. Een waterhoentje krijgt extra aandacht omdat 'ie zo zichtbaar en alleen was.

Dan een roep: “Waterral!”. Even zoeken, en ja hoor - vlak voordat hij kordaat weer het riet induikt.

De groep krijgt de smaak te pakken en de gidsen bieden een mooie combinatie tussen kennis delen en ons uitdagen zelf te zoeken. Tussen de rietstengels ontdekken we een watersnip en even later zelfs een roerdomp. Wanneer er ook nog een zeearend overvliegt, is de dag compleet.

De spanning van het zoeken is omgeslagen in pure bewondering. De tijd vloog en we reden weer naar ons startpunt. Met het naderen van het industrieterrein verlang ik terug naar de open landschappen. Wim vertelt hoe het aantal futennesten afneemt in de Arkervaart. We zagen nog twee zaagbekken en lieten ons weer onderdompelen in het gebied waar de mens regeert. Een excursie vol leren, kijken en verwonderen. De IVN-gidsen en alle vogels, hartstikke bedankt. Voor mij smaakt dit zeker naar meer en tot de volgende keer!

Sofie van Boheemen

NOORDERLICHT

Maandagavond 19 januari 2026 was op verschillende plekken in het land het noorderlicht met het blote oog te zien. Dat bleef niet beperkt tot het noorden van het land: kijkers tot in Zeeland en Limburg stuurden foto's van het natuurfenomeen in. De lichtgevoelige chip in de digitale camera is gevoeliger dan het oog (in het donker zien we slecht kleuren) en je kan een lange belichtingstijd instellen. Dus zie je op een digitale foto veel meer dan met het blote oog. Meestal is het noorderlicht hier niet of nauwelijks met het blote oog te zien, maar dit keer wel. En ik heb het gemist. Dat was best wel balen.

Maar, dacht ik de dagen erna, bij zo'n uitgesproken noorderlicht is de activiteit van de zon groot en dat gaat vaak samen met het piekmoment van de zonnevlekkencyclus van 11 jaar. Zonnevlekken zijn minder hete plekken op het oppervlak (fotosfeer) van de zon en kleuren daarom donkerder. De vlekken zijn nog steeds immens heet met 4000 °C, maar de temperatuur eromheen is 5500 °C, waardoor de 'koele' plekken donker lijken.

Met het blote oog in de zon kijken beschadigt direct je netvlies en zonlicht door een lens kan ook de lichtgevoelige CMOS-chip in de camera beschadigen, afgezien van de overbelichting van de chip. Dus met een eclipsbril voor de lens van een compactcamera heb ik ingezoomd op de zon, en dat lukte! Afgezien van wat scherpstellingsproblemen door de eclipsbril die ertussen zit, kreeg ik de zonnevlekken op de foto. Niet mooi, maar wel te zien.

Op de foto zie je zo'n 10 zonnevlekken. Ter vergelijking heb ik de aarde op schaal (!) erbij getekend, zodat je een idee krijgt hoe immens groot de zon is. De doorsnede van de aarde is 12.756 km, die van de zon 1.392.000 km. Er passen dus 109 aardbollen van links naar rechts in de zon! Omdat bij verdubbeling van de doorsnede van een bol de inhoud achtmaal groter wordt, betekent het dat er 1,3 miljoen aardbollen in de zon passen!!

Gelukkig is haar afstand tot de aarde gemiddeld 149.197.870 km. Waardoor het niet te warm wordt hier. Het licht van de zon heeft 8,3 minuten nodig om de aarde te bereiken.

Poollichten

Het poollicht dat we hier soms kunnen zien noemen we noorderlicht, ook wel aurora borealis en komt dus voor op het noordelijk halfrond. Op het zuidelijk halfrond van de aarde kennen we rond de polen hetzelfde fenomeen, daar heet het aurora australis, zuiderlicht.

Maar hoe ontstaan deze poollichten? Om dat beter te kunnen begrijpen moeten we wat meer weten over de zon en het aardmagnetisch veld. De zon is eigenlijk een enorm grote kernfusiecentrale van waterstofgas. Doordat in de kern van de zon zo ontzettend veel waterstofgas bijeen is gebald door de zwaartekracht zijn de temperatuur en druk zo enorm hoog (300 miljard keer de luchtdruk op aarde) dat twee waterstofdeeltjes (atomen) versmelten tot een nieuw deeltje, namelijk helium. Daarbij komen enorme hoeveelheden energie vrij waardoor de temperatuur in de kern oploopt tot 15 miljoen graden. De fusie verloopt via de zogenaamde proton-proton cyclus. Daarbij wordt per seconde 600 miljard kilo waterstof gefuseerd tot helium (ook een gas), waarbij 4 miljard kilo materie wordt omgezet in energie, ook per seconde! Wat gelijk staat aan 650.000 keer de hoeveelheid energie die wij op aarde gebruiken in een heel jaar.

Naar buiten toe neemt de druk flink af, is er geen kernfusie meer mogelijk en zien we de temperatuur dalen tot zo'n 5500 graden aan het oppervlak (fotosfeer). Nog steeds extreem hoog. Door deze hoge temperaturen komt waterstof niet in zijn normale gasvorm voor, het is plasma geworden. Dat betekent dat waterstofkernen en elektronen door elkaar heen bewegen.

In het kort uitgelegd: alle materie om ons heen bestaat uit atomen. Atomen hebben een kern die bestaat uit protonen (positief geladen) en neutronen (neutraal geladen) met daaromheen een wolk negatief geladen deeltjes, de elektronen. Praktisch al het gewicht van een atoom bevindt zich in haar kern. Het kleinste atoom is waterstof met een doorsnede van 0,0000001 mm, dat is zo'n 500.000 keer dunner dan een menselijke haar. En een van de grootste in de natuur voorkomende atomen is uranium (gebruikt in kerncentrales om de kern te splitsen), ruim 300 keer groter dan een waterstofatoom, maar nog steeds superklein.

Boven de fotosfeer (oppervlak zon) neemt de temperatuur als gevolg van magnetische veldlijnen ineens extreem toe naar 1 tot 3 miljoen graden. Dit noemen we de corona, een zeer ijle laag (heel weinig materie), maar wel enorm heet (hoe heter een stof, des te harder trillen atomen in een vaste stof of bewegen ze sneller in een vloeistof/gas). De corona is bij een zonsverduistering te zien als een 'krans' om de zon.

De enorme energieproductie op de zon zorgt er ook voor dat de zon voortdurend deeltjes met grote kracht en snelheid (meer dan 2,5 miljoen km per uur) uitstoot de ruimte in. Voor bijna 90% betreft dat protonen en elektronen (van de waterstof) en zo'n 10% heliumkernen (ook wel alfadeeltjes genoemd).

Deze zonnewind veroorzaakt het poollicht. Het poollicht is er dus elke dag. Maar we kunnen het afhankelijk van de kracht van de zonnewind niet altijd zien. Verder spelen weersinvloeden uiteraard een rol en moet het donker zijn. Aan de polen is dat alleen in de winter.

In de natuurkunde is het zo dat bewegende lading (positief of negatief) een magneetveld veroorzaakt. Het bewegende plasma in de zon met vrijelijk bewegende elektronen (negatief geladen deeltjes) veroorzaakt magneetvelden. Op de zon hebben die velden een complexe structuur en zijn deze zeer veranderlijk door de plasmastromen vanuit de kern naar het oppervlak en door de draaiing van de zon. Net als de aarde draait ook de zon rond, maar de zon bestaat dus niet uit vaste materie, het plasma rond de evenaar draait sneller dan rond de polen. Hierdoor raken de magnetische veldlijnen als het ware in de knoop, waardoor het hete plasma uit het binnenste van de zon op sommige plekken moeilijk het oppervlak bereikt en er een koelere (dus donkere) plek ontstaat, een zonnevlek. Wanneer magnetische veldlijnen uit de knoop raken en herverbinden komt er veel energie vrij die plasma-erupties veroorzaken, zoals zonnevlammen.

Tijdens hoge activiteit ontstaan er ook magnetische lussen in de corona; wanneer die losschieten en herverbinden kunnen er enorme hoeveelheden plasma de ruimte in worden geschoten, we noemen dit Coronal Mass Ejections (CME's). Wanneer zo'n uitbarsting gericht is naar de aarde neemt het poollicht sterk toe. En dat was precies hetgeen wat aan de hand was op 19 januari. De toename en afname van activiteit van de zon volgt een 11-jarige cyclus, die nu weer aan het afnemen is.

Nu heeft de aarde gelukkig ook een sterk magneetveld die haar oorzaak vindt in het gesmolten ijzer en nikkel rondom haar kern. In metaal kunnen elektronen gemakkelijk verplaatsen (een elektrische stroom is het verplaatsen van elektronen) en door onder andere de draaiing van de aarde ontstaat er dus een magnetisch veld. Het kompas, dit is ook een klein magneetje, reageert daarop: ze wijst in de richting van de magnetische veldlijnen. Een simpel experiment toont magnetische veldlijnen aan. Ik heb op een papiertje fijn ijzervijlsel verspreid en houd daaronder een magneet. Door het papiertje lichtjes te bewegen richt het ijzervijlsel zich naar de veldlijnen van de magneet, in dit geval een kort staafmagneetje. Kan je de veldlijnen volgen? Je ziet ook plekken waar de veldlijnen naar binnen bewegen richting het magneetje. Dat gebeurt bij de aarde aan de polen. Alleen daar komen de hoogenergetische deeltjes van de zon onze atmosfeer binnen, de magnetische veldlijnen volgende.

Gelukkig maar, want anders zouden we zo'n bombardement zonnedeeltjes niet overleven. Geladen deeltjes gaan dus niet dwars door de magnetische veldlijnen heen.

Bij de polen botsen ze op de stikstof- en zuurstofmoleculen die daardoor in energie toenemen. Als ze de energie weer vrijgeven, in de vorm van zichtbaar licht, zien wij de kleuren. Meestal groen (zuurstof op 100-200 km hoogte), maar soms ook rood (zuurstof op meer dan 200 km hoogte) en paars/blauw (stikstof op 100 km hoogte). Dat zien we doorgaans alleen bij de noord- en zuidpool.

Een extreme activiteit van de zon, zoals die CME van 19 januari, beïnvloedt de plek waar de magnetische veldlijnen de aarde induiken. De CME-plasmawolk van geladen deeltjes heeft ook een magnetisch veld die het aardse magnetisch veld beïnvloedt. De zogenaamde aurora-ovaal wordt groter, waardoor meer zuidelijk het noorderlicht ook is te zien (of meer noorderlijk het zuiderlicht).

Arjan Kalee

WINTERSE EXCURSIE IN SLICHTENHORST: SAMEN WERKEN AAN BEHOUD VAN NATUUR EN CULTUREEL ERFGOED

Uniek landschap en rijke historie centraal tijdens winterse rondgang

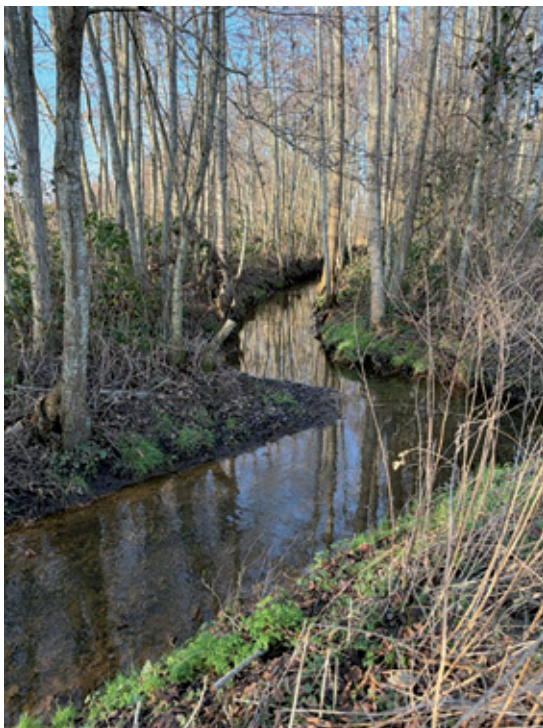
Op donderdag 22 januari trokken burgemeester De Jonge, wethouder Windhouwer en gemeentelijke beleidsmedewerkers naar Slichtenhorst voor een excursie, georganiseerd door Stichting Slichtenhorst in samenwerking met IVN en cultuurhistoricus Peter Bijvank. Op deze koude, maar zonnige winterdag stond het bezoek in het teken van natuur, biodiversiteit en het bijzondere cultuurlandschap.

De route langs het Lint van Slichtenhorst begon bij boerderij Ehrental, waar Marieke van den Heuvel (IVN) uitleg gaf over de biodiversiteit in het gebied, met als hoogtepunt de dassenburcht. De aanwezigen kregen uitleg over het leven van de das, het belang van oude houtwallen en de rol van boeren in het natuurbeheer. Vervolgens vertelde Peter Bijvank boeiend over het landschap dat al sinds de middeleeuwen vrijwel onveranderd is en daarmee een van de weinige plekken in Nederland waar het landschap zo goed bewaard is gebleven. Zijn toelichting maakte duidelijk hoe het landschap op de dekzandrug gevormd werd door eeuwenlange menselijke activiteit, waarbij het middeleeuwse landschap nog altijd herkenbaar is.

Per fiets vervolgde het gezelschap de route langs een tweede boerderij en rijksmonument Westphalingsgoed, waar het slagenlandschap - lange, smalle kavels omgeven door houtwallen - van dichtbij werd bekeken. Tot slot werd afgesloten bij de monumentale en prachtig herstelde boerderij Nordengoed, waar gastvrouw Margriet Bolks het gezelschap welkom heette. Met een meer dan vier eeuwen oude geschiedenis is Nordengoed volledig gerestaureerd en duurzaam veiliggesteld voor toekomstige generaties. Hier presenteerde Bert van de Pol, voorzitter van Stichting Slichtenhorst, zijn visie op behoud van landschap, biodiversiteit en monumentale boerderijen. Stichting Slichtenhorst is actief betrokken in het participatietraject rondom de toekomstplannen voor Oostelijk Nijkerk.

Burgemeester, wethouder en beleidsmedewerkers waren onder de indruk van de rijke geschiedenis en unieke natuur van Slichtenhorst. Er werd veel kennis gedeeld en werd het belang van samenwerking en participatie onderstreept, met het oog op een duurzame toekomst voor het landschap van Nijkerk.

Voor meer informatie neem contact op met Bert van de Pol, voorzitter Stichting Slichtenhorst, 06-21840971.

BOUW
BULDERWEG *hoveniersbedrijf*

Hoveniers Aanleg

Hoveniers Onderhoud

Boomtechniek

Schoolpleinen

Flora en Fauna

Bouw Bulderweg Hoveniersbedrijf
Duifhuis 34
3862 JG Nijkerk

Tel: 033 245 41 86
Mobiel: 06 53 302 663

FF SOLUTIONS

*oplossingen flora & fauna
binnen het wettelijke kader*

Onderdeel van:
R.I.-Buitenbouw B.V.

www.ri-buitenbouw.nl

WERKGROEPEN

Advertenties	Rien Loman	06 - 59 10 81 93 advertenties@ivn-nijkerk.nl
Boomfeest	Hans Dekker	06 - 52 32 73 70 boomfeest@ivn-nijkerk.nl
Communicatie, PR en Promokraam	Marieke van den Heuvel	06 - 14 03 50 67 promo@ivn-nijkerk.nl
Fotowerkgroep	Thea Kloek	fotowerkgroep@ivn-nijkerk.nl
Gidsen en excursies	Marieke van den Heuvel	06 - 14 03 50 67 gidsenwerkgroep@ivn-nijkerk.nl
Hoogstambrigade	Rien Loman	06 - 59 10 81 93 hoogstambrigade@ivn-nijkerk.nl
Landschapsbeheer	Rien Loman	06 - 59 10 81 93 landschapsbeheer@ivn-nijkerk.nl
Natuurlijk Proeven	Elly Kuijt	06 - 22 23 28 68 ellykuyt@gmail.com
Nieuwsbrief	Rien Loman	06 - 59 10 81 93 pr@ivn-nijkerk.nl
Nijkerk Natuurlijk	Arjan Kalee	nn@ivn-nijkerk.nl
Planten	Arjan Kalee	plantenwerkgroep@ivn-nijkerk.nl
Scholen	Hans Dekker	06 - 52 32 73 70 scholenwerkgroep@ivn-nijkerk.nl
Vogels	Janoh de Groot	06 - 26 53 44 03 vogelwerkgroep@ivn-nijkerk.nl
Wandelgroep	Petra Heidinger	promo@ivn-nijkerk.nl
Website	Ruud van Veenschoten en Hans Dekker	06 - 81 33 26 28 webmaster@ivn-nijkerk.nl

**VAN
DER
GOOT**

OPTICIENS

**Gespecialiseerd in
verrekijkers en nachtzicht.**

o.a.: Swarovski - Zeiss - Bynolyt - Leica - Pulsar - Hikmicro

Plein 15, Nijkerk